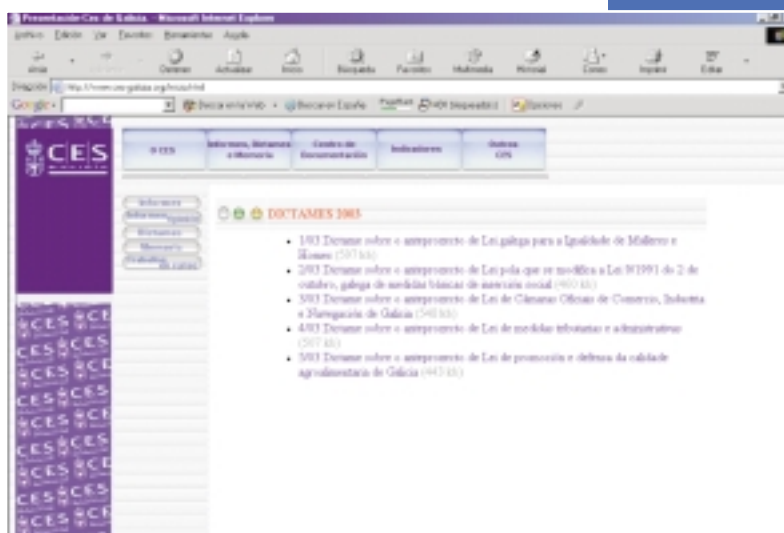

Traballos do CES en 2003

En 2003, o Consello Económico e Social de Galicia aprobou a súa **Memoria** sobre a situación económica e social de Galicia, ademais de **dous informes** (1/03, *A situación socioeconómica da muller en Galicia* e 2/03, *O subsector agrogandeiro e forestal en Galicia*) e **cinco dictames** (1/03, Dictame sobre o anteproxecto de Lei galega para a Igualdade de Mulleres e Homes; 2/03, Dictame sobre o anteproxecto de Lei pola que se modifica a Lei 9/1991 do 2 de outubro, galega de medidas básicas de inserción social; 3/03, Dictame sobre o anteproxecto de Lei de Cámaras Oficiais de Comercio, Industria e Navegación de Galicia; 4/03, Dictame sobre o anteproxecto de Lei de medidas tributarias e administrativas; e 5/03, Dictame sobre o anteproxecto de Lei de promoción e defensa da calidade agroalimentaria de Galicia).

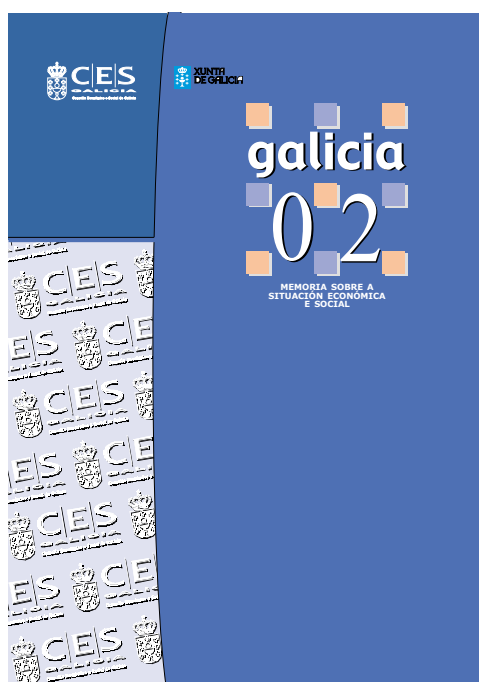
Neste apartado recóllese unha breve síntese do contido da Memoria e dos devanditos informes e, no seguinte, o texto completo dos dictames aprobados polo CES neste ano.

Tódolos traballos do Consello, tanto os aprobados neste ano como os anteriores, desde a súa creación, poden consultarse a texto completo na páxina **web www.ces-galicia.org**.

Memoria sobre a situación económica e social de Galicia 2002

En cumprimento da previsión normativa que asigna ó Consello, entre outras, *"a función de elaborar e remitir anualmente ó Consello da Xunta, a través da Consellería de Economía e Facenda, unha memoria sobre a situación económica e social de Galicia, incluíndo, se é o caso, recomendacións ou orientacións sobre a política presupostaria da Comunidade Autónoma"*, o Pleno do CES-Galicia aprobou por unanimidade na súa sesión 5/03, do 17 de outubro, a súa **Memoria sobre a situación económica e social de Galicia 2002**.

Mantendo un índice similar ós traballos publicados en anos anteriores, a Memoria ábrese coas consideracións dos membros do Consello sobre cada un dos apartados do seu contido, unha síntese dos aspectos máis salientables do acontecido nos eidos social e económico no ano ó que fai referencia.

Esa primeira parte inclúe, tamén como en anos anteriores, un completo cadro sinóptico cos principais indicadores económicos e sociais de Galicia respecto a España.

De seguido, desenvólvense máis polo miúdo aspectos como a situación económica de Galicia, o emprego, a análise dos distintos sectores productivos, o sector público e o benestar social dos galegos e remátase co estudo do desenvolvemento rexional da comunidade autónoma.

Cada un destes eidos é obxecto dunha análise pormenorizada das distintas facetas que se consideran de interese para a mellor comprensión da evolución da realidade económica e social da comunidade autónoma e da situación dos seus habitantes ó longo do ano de referencia.

Informe sobre a situación socioeconómica da muller en Galicia (informe 1/03)

De conformidade coas competencias atribuídas ó Consello Económico e Social de Galicia pola Lei 6/1995, de 28 de xuño, previa análise pola Comisión Sectorial nº 2: *Sector público e benestar social*, e de acordo co procedemento previsto no Regulamento de Réxime Interior do CES-Galicia, o Pleno do Consello Económico e Social de Galicia, na súa sesión 2/03, do 26 de marzo, acordou por unanimidade emitir, por propia iniciativa, un informe sobre **A situación socioeconómica da muller en Galicia**

• Xénese do informe

A Lei 6/1995, do 28 de xuño, atribúe ó Consello Económico e Social de Galicia, entre outras, a función de elaborar por propia iniciativa informes ou estudos sobre a elaboración de planos ou

programas dirixidos a favorece-lo desenvolvemento económico e social de Galicia.

No ámbito destas funcións, o Pleno do Consello Económico e Social de Galicia, na súa sesión 02/01, do 4 de febreiro, adoptou o acordo de proceder á elaboración dun informe por propia iniciativa sobre a situación socioeconómica da muller en Galicia. Na mesma sesión acordouse que o traballo se levara a cabo pola Comisión Sectorial nº2: *Sector público e benestar social*.

• Obxecto do informe

O obxecto do informe do Consello Económico e Social de Galicia é aproximarse á realidade da muller galega, dende un punto de vista social e económico, comparado, na medida do posible, ca situación socioeconómica da muller no resto de España así como nos países da Unión Europea.

1.- O capítulo UN deste informe: "Demografía", analiza o peso demográfico da muller no conxunto da poboación galega, tendo en conta tanto a distribución da poboación e o movemento natural da mesma coma os movementos migratorios con España e co estranxeiro, facendo incidencia nas chegadas de inmigrantes á comunidade.

2.- No capítulo DOUS: "Situación laboral da muller galega", estúdase as diferentes variables relacionadas co mercado de traballo en Galicia, analizando en especial a incidencia destas variables no traballo feminino. Así mesmo, realízase un estudo sectorial do mercado de traballo co obxecto de observar a existencia ou non de nesgo sectorial do traballo feminino.

3.- O capítulo TRES deste informe: "Condicións socio-sanitarias e educativas da muller en Galicia", trata de analiza-las condicións socio-sanitarias e educativas das mulleres en Galicia, estudiando en primeiro lugar as doenzas que con maior frecuencia afectan ás mulleres galegas e as que producen un maior índice de mortalidade na muller, e, en segundo lugar, trátase de dar unha

visión xeral da evolución nas taxas de escolarización nos diferentes niveis educativos da muller en Galicia.

4.- O capítulo CATRO: "Protección social da muller", realiza un estudio sobre a protección social da muller en Galicia, centrándose, en exclusiva, nos réximes especiais, onde poden existir diferencias nalgunhas prestacións entre homes e mulleres.

5.- No capítulo CINCO: "Políticas sobre a muller", o informe trata de facer un recompilación das diferentes políticas que dende diferentes ámbitos afectan á muller, neste senso, analízanse en primeiro lugar as políticas económicas familiares, onde se poden distinguir a grandes trazos os subsidios familiares e as desgravacións fiscais; en segundo lugar as políticas de conciliación da vida familiar e laboral, tanto no que respecta a menores coma a persoas dependentes; en terceiro lugar as medidas activas de emprego destinadas a conseguirla igualdade de sexos no ámbito laboral, e en cuarto lugar as políticas sanitarias e de inserción destinadas á muller.

6.- As CONSIDERACIÓNS consensuadas dos membros do Consello sobre os aspectos máis salientables do informe forman o último apartado do mesmo.

- Metodoloxía e alcance

O informe sobre a situación socioeconómica da muller en Galicia pretende analiza-la coherencia entre a situación da muller e as actuais políticas que tratan de melloralas.

O alcance do informe estivo limitado pola **falla de estatísticas** desagregadas por sexos nas seguintes áreas de estudio:

1º- No que respecta ó capítulo UN do informe: "Demografía", os datos proporcionados polo INE en relación ó movemento natural da poboación non inclúen datos desagregados por sexos a nivel de Comunidades Autónomas do número e taxas de nacementos, defuncións e crecemento vexetativo. Así mesmo, en relación ós

movementos migratorios, non existe información sobre o número de galegas residentes no estranxeiro, ou do número de saídas anuais de galegos fora de España desagregados por sexos, o que impide analiza-lo número de mulleres galegas que optan pola emigración en comparación coas entradas de estranxeiras en Galicia.

2º.- O capítulo DOUS: "Situación laboral da muller galega", e, en especial, a segunda parte do mesmo, onde se realiza unha análise sectorial do traballo feminino, carece de información estatística actualizada en aspectos tan importante no caso galego como son os titulares de explotacións agrícolas das que se posúe datos para o ano 1997, ou as unidades de traballo agrícola das que non existe unha distribución por sexos precisa. Por outra banda, no que respecta ós demais sectores productivos, a información estatística desagregada por sexos é escasa, obténdose información sobre poboación ocupada por idade e sexo nos distintos sectores productivos, e non existindo información para Galicia das diferenzas salariais por sectores.

Outra das limitacións ó alcance deste capítulo ven dada pola necesidade de utilizar tanto a metodoloxía da EPA 2002, como a chamada metodoloxía orixinal, a consecuencia da non existencia en ningunha das dúas metodoloxías de forma individual, dunha desagregación informativa suficiente para levar a cabo a análise da situación laboral da muller en Galicia. Co obxecto de proporcionar unha visión máis completa desta situación óptase pola utilización conxunta de ámbalas dúas metodoloxías, tendo en conta que os datos proporcionados entre si non son comparables.

A situación laboral da muller en Galicia pretendeuse analizar dende unha perspectiva temporal de 20 anos para así obter a súa evolución e tendencia; sen embargo existen estatísticas, fundamentalmente as realizadas polo IGE, que teñen como primeiro ano de referencia da serie o 1997, o que limita o alcance da análise temporal. Por outra banda, hai que ter en conta o feito de que as series elaboradas polo INE con datos da EPA anteriores ó ano 2001 non reflicten a nova definición de paro establecida no

Reglulamento 1897/2000 da CE e non son directamente comparables cos datos dos anos 2001 e seguintes. En calquera caso, a intención do capítulo é, en cada unha das variables analizadas, tratar de representar o período máis longo estatisticamente posible, dentro do marco de 20 anos, 1981-2001/2, acordado.

3º.- En relación ó capítulo TRES do informe: "Condicións socio-sanitarias e educativas da muller en Galicia" é importante destacar, entre outras carencias, a dificultade á hora de obter información desagregada por sexos dos alumnos matriculados nas diferentes ramas de Formación Profesional. Por outra banda destacar o feito de que o cambio na ordenación educativa no permite analiza-la evolución nas matriculacións nos diferentes niveis escolares.

4º.- En relación ó capítulo CATRO: "Protección social da muller galega", o alcance do informe está minguada pola non existencia dunha desagregación por sexos dos beneficiarios das pensións contributivas e non contributivas a nivel de Comunidade Autónoma, polo que para obter unha visión aproximada tómase como referente a desagregación por sexos a nivel estatal.

Informe sobre o subsector agrogandeiro e forestal en Galicia (informe 2/03)

De conformidade coas competencias atribuídas ó Consello Económico e Social de Galicia pola Lei 6/1995, de 28 de xuño, previa análise pola Comisión Sectorial nº1: *Economía, emprego e sectores productivos*, e de acordo co procedemento previsto no Regulamento de Réxime Interior do CES-Galicia, o Pleno do Consello Económico e Social de Galicia, na súa sesión 3/03, do 15 de maio, acordou por unanimidade emitir, por propia iniciativa, o seu informe sobre **O subsector agrogandeiro e forestal en Galicia.**

- Xénese do informe

O Consello Económico e Social de Galicia, creado pola Lei 6/1995, de 28 de xuño, ten entre as súas funcións a de elaborar por propia iniciativa informes ou estudos sobre os sectores que teñen unha maior incidencia no desenvolvemento económico e social de Galicia.

No ámbito destas funcións, e diante da proposta da Comisión Europea para a reforma da Política Agraria Común (PAC), o Pleno do Consello Económico e Social de Galicia, na súa sesión 3/02, de 13 de febreiro, acordou por unanimidade proceder á elaboración dun informe a iniciativa propia sobre o subsector agrogandeiro e forestal en Galicia. Na mesma sesión aprobouse que a realización dese informe se levara a cabo pola Comisión Sectorial nº 1: *Economía, emprego e sectores productivos*.

- Obxecto do informe

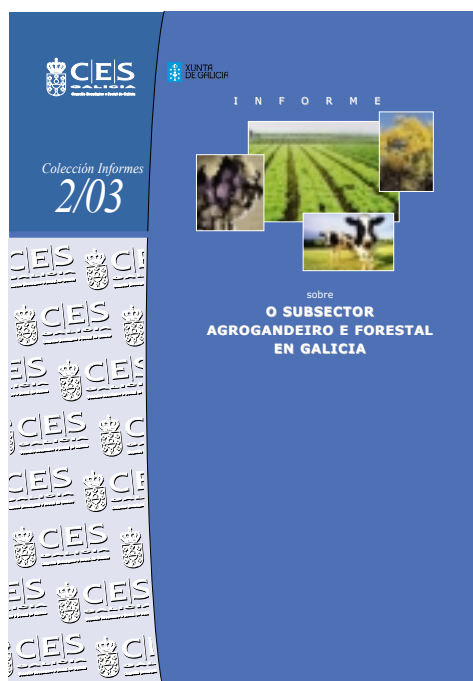
O obxecto do *Informe sobre o subsector agrogandeiro e forestal en Galicia*, que emite o Consello Económico e Social de Galicia, é aproximarse á realidade de dito subsector e analiza-la incidencia da reforma da Política Agraria Común no mesmo.

A primeira parte do informe analiza os datos xerais do medio rural galego: o territorio, a climatoloxía, o emprego, a mecanización, a distribución xeral do solo, a estrutura das explotacións agrarias, o réxime de tenencia, os indicadores de desenvolvemento rural e o turismo.

A segunda parte do informe dedícase o subsector agrogandeiro en concreto, independente do subsector forestal. Analízase a contribución do subsector agrogandeiro ó VEB, a produción agraria, os produtos con indicativo de calidade, a actividade gandeira, as axudas ás explotacións agrarias, os prezos, os datos e indicadores da industria agroalimentaria e o comercio exterior.

Dada a importancia do subsector forestal en Galicia, dedíca-

se toda a terceira parte do informe ó mesmo. Analízase o seu ámbito físico, os seus riscos, a distribución de usos e propiedades do monte, a reforestación, os tratamentos silvícolas, os aproveitamentos, os prezos, os instrumentos da planificación e xestión forestal, o I+D forestal e os datos e indicadores da industria forestal, destacando o cluster da madeira. Remátase esta parte do informe cos datos do sector exterior dos produtos forestais.

A cuarta parte analiza as políticas de desenvolvemento rural, en especial a Política Agraria Común (PAC) e a aplicación en Galicia do FEOGA e das iniciativas comunitarias LEADER e PRODER. Desenvólvese un apartado específico coas propostas da revisión intermedia da PAC. Inclúese nesta parte o análise da política agraria da Comunidade Autónoma: as incluídas no PEDEGA e nos orzamentos das consellerías competentes. Dedícase un epígrafe a normativa que afecta o desenvolvemento rural (normativa urbanística e a normativa de modernización das explotacións agrarias) e rematase cos datos de medio ambiente e de sanidade.

As **consideracións** consensuadas dos membros do Consello Económico e Social de Galicia sobre os aspectos máis salientables destes apartados pechan o contido deste *Informe sobre o subsector agrogandeiro e forestal en Galicia*.

- Metodoloxía e alcance

As **limitacións** ó alcance do informe sobre o subsector agrogandeiro e forestal veñen dadas tanto pola non existencia dunha

desagregación estatística suficiente en determinadas áreas de estudio, como polo diferente ámbito temporal ó que fan referencia os distintos datos estatísticos.

Neste senso, o cambio de metodoloxía da Enquisa de Poboación Activa provoca que á hora de analiza-lo mercado de traballo se empreguen os datos correspondentes ó ano 2002 seguindo a metodoloxía EPA-2002, e para analiza-la evolución entre 1997 e 2001 se faga segundo os datos da EPA antiga.

Ademais, non foi posible actualiza-la información correspondente ás macromagnitudes agrarias (reflicten o movemento económico xerado ó redor do sector agrario nun exercicio), por estar en fase de actualización. No informe preséntanse os datos correspondentes ó ano 1999 seguindo a metodoloxía antiga xa que non é posible a aplicación da nova metodoloxía en Galicia, ó deixar fóra produtos importantes para o sector galego.

No que respecta ó ámbito da produción do subsector agrogandeiro e forestal, empréganse fundamentalmente as *Contas económicas de Galicia, serie 1995-2000*, e os datos proporcionados polo servizo de estudos Ardán. Cómpre salientar que este último só considera a empresas con domicilio social en Galicia, das que se teñen datos nos dous últimos anos consecutivos (1999-2000), e que presentan unha facturación superior ós 240.404,84 euros.

Á hora de analiza-lo sector exterior, empréganse dous fontes estatísticas con metodoloxías diferentes. Dunha banda, a *Táboa input-output de Galicia* (fai referencia ó ano 1998) segue o criterio homoxéneo de tódolos fluxos exteriores, independentemente de que teñan a súa orixe ou destino no resto do Estado, na Unión Europea ou no resto do mundo. Doutra, seguindo a metodoloxía seguida polo ICEX, os fluxos comerciais considerados son aqueles que entran ou saen de España.

O informe sobre o subsector agrogandeiro e forestal en

Galicia divídese en catro grandes apartados. Nunha primeira parte faise referencia ás características do medio rural galego, xa que a actividade agraria exerceuse sobre unha parte relativamente importante do territorio, influída notablemente polas características climáticas, e se desenvolve nas unidades técnico-económicas de produción (explotacións agrarias) e se xestiona e executa por un conxunto de persoas (agricultores e gandeiros) que fan posible a pervivencia desta imporante rama de actividade económica.

Cómpre salientar que non hai un consenso xeneralizado a cerca da definición do concepto de "rural". A OCDE emprega o parámetro densidade de poboación para diferencia-las zonas urbanas das rurais (considérase rural todas aquelas zonas que presentan unha densidade de poboación inferior ós 100 habitantes por quilómetro cadrado).

A UE, no Regulamento (CE) nº 1260/1999 do Consello, polo que se establecen disposicións xerais sobre os Fondos Estructurais, considera catro parámetros en base ós que poder catalogar unha zona como zona rural en declive. Estes catro parámetros son os da densidade de poboación inferior ós 100 habitantes por quilómetro cadrado; unha porcentaxe de emprego agrario superior ou igual ó dobre da media comunitaria (8,3% no ano 1997); a existencia dunha taxa media de desemprego superior á taxa media existente na comunidade nos últimos tres anos (11%); e un descenso de poboación dende 1985.

O INE emprega o número total de habitantes como parámetro para poder definir unha zona como rural ou urbana. O umbral límite de ruralidade é o municipio de 2.000 habitantes. Outros estudos consideran esta mesma variable, pero establecen o límite en 10.000 habitantes.

Ó abeiro deste informe, considérase medio rural agrario o formado por todos aqueles concellos que presentan un peso relativo da poboación ocupada no sector primario (agás pesca) superior ó 15% da poboación ocupada total do concello.

Á hora de selecciona-los concellos pertencentes a este medio rural, tivéronse en conta os datos do *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 1996. Estructura da poboación*. Dado que non hai datos, na diferenciación entre Galicia urbana e rural non se inclúen os concellos de Abegondo, Camariñas, Laxe, Muxía, Oleiros e Somozas (As), na provincia de A Coruña; Peroxa (A), en Ourense; e Agolada e Illa de Arousa, en Pontevedra.

Na análise da distribución de cotas lácteas e número de gandeiros segundo estratos de cotas, bótanse en falta os datos da evolución da produción de leite en Galicia, así como a súa distribución segundo Comunidades Autónomas, o que permitiría facer un estudio comparado das tendencias en canto á especialización deste subsector na economía galega.